

екологічних ініціатив визначає орієнтири еколого-економічної політики держави, регіонів та підприємств і базується на погодженому використанні процедур статистичного оцінювання економічного збитку довкілля, моделей управління господарської діяльності і методичних прийомів вибудовування системи екологічних ініціатив, що дозволить сформувавши концептуальний базис ситуаційного підходу до управління еколого-економічними ризиками.

На даний момент традиційні інструменти економічного аналізу не дозволяють достовірно визначати з їх допомогою, наскільки ефективно впроваджуються екологічні стратегії і як економічна політика впливає на стан навколишнього середовища. Екологічні цілі та завдання повинні бути вимірювані і відповідати екологічній політиці, вимогам законодавства і стратегії послідовного поліпшення екологічного впливу діяльності підприємства [2]. Екологічна програма повинна бути структурована по екологічним цілям і завданням, і включати перелік заходів; очікувані результати та контрольні показники; необхідні ресурси для її запровадження та їх оцінку.

Список використаних джерел:

1. Смоленніков Д. О. Розроблення механізму партнерства влади, бізнесу та громади для реалізації еколого-орієнтованих проектів / Д. О. Смоленніков, А. В. Бондар // Вісник СумДУ. Серія «Економіка». – 2016. – № 4. – С. 21–27.
2. Сіпайло Л. Г. Оцінка впливу інновацій на рівень екологізації промислового виробництва регіону / Т. В. Кузнецова, Л. Г. Сіпайло // Сборник научных трудов SWorld. – Т. 38. Вып. 4. – Иваново : Маркова АД, 2013. – С. 78–83.

Єгорова О. Р.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ
СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ
НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ**

Сучасна економічна ситуація в Україні характеризується погіршенням економічного середовища для більшості промислових підприємств. Водночас, темпи зміни середовища економічних суб'єктів, настільки швидкі, що стратегічне планування є єдиним способом прогнозування та забезпечення розвитку.

Якщо будь-яке підприємство є відкритою системою, і основні джерела його успіху знаходяться в його зовнішньому оточенні, то в умовах напружених конкурентних боїв стратегічна спрямованість діяльності є одним з головних факторів його процвітання. А стратегічне планування дозволяє йому адекватно реагувати на невизначеність та такі фактори ризику, як особливість зовнішнього середовища.

У випадках, коли управління орієнтоване на довгострокове функціонування на ринку, природно, що система планування економічного суб'єкта набуває стратегічного характеру [6].

Теоретична основа стратегічного планування виникла в перших наукових роботах з управління підприємствами Х. Файоля [2]. Сформовані в 1960-х та розроблені в 1970-ті, внутрішньокорпоративні системи отримали назву «стратегічне планування». З тих пір низка вчених досліджує питання, пов'язані з розробкою стратегії, стратегічним плануванням та управлінням. Серед них В. Білошапка [3], В. Блонська [4], І. Борисенко [6], В. Колпаков [8], Н. Дикан [6].

Стратегічне планування – це діяльність, яка забезпечує необхідні джерела та шляхи досягнення поставлених цілей для визначення ключових моментів розвитку підприємств. Ось чому, основні цілі стратегічного планування складаються з визначення довгострокових цілей та напрямків діяльності, ефективних шляхів досягнення цілей та формування моделі розвитку підприємства [7].

Україна має великий промисловий потенціал, однак, його можна розблокувати лише тоді, коли власники та топ-менеджери будуть розуміти необхідність вживання заходів, які мають вплив не лише на поточний період, а й на віддалену перспективу. Нещодавно засновані підприємства, навіть у період Незалежності, більш пристосовані до сучасного світу в області планування, завдяки наявності абсолютно нових функціонуючих основ, можливості перейняти кращі практики зарубіжних країн, які успішно використовують переваги стратегічного підходу [6].

Стратегічне планування є рідкісним явищем або взагалі не існує у більшості промислових підприємств. На практиці промислові підприємства, як правило, орієнтуються на короткострокові операційні, а не на довгострокові стратегічні проблеми, а прийняття рішень має тенденцію реагувати, а не активно планувати [1].

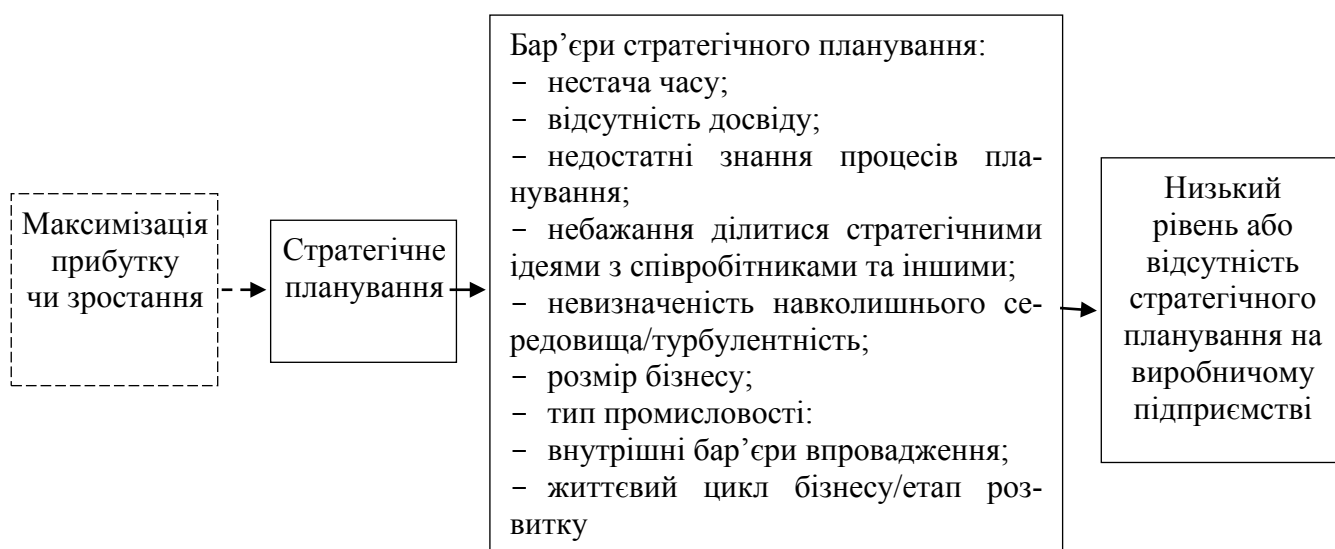

Рис. 1. Бар'єри, що призводять до відсутності або низького рівня стратегічного планування на промислових підприємствах [1]

Рис. 1 показує, що стратегічному плануванню перешкоджають різні бар'єри, що призводить до (і пояснює) відсутність або низький рівень стратегічного планування, що спостерігається на більшості промислових підприємств. Розуміння бар'єрів дозволить іншим економічним суб'єктам мати уявлення щодо того, як такі бар'єри можна подолати, тим самим підвищуючи загальний рівень стратегічного планування на промислових підприємствах.

Більша частина існуючих досліджень припускає, що більшість, якщо не всі, промислових підприємств «бажають рости, але їм це заважають бар'єри» [5]. Це припущення є особливо вагомим у дослідженнях стратегічного планування, що описувались вище, і це підкреслюється економічною перспективою, де максимізація прибутку розглядається як класична економічна «раціональна поведінка», а зростання бізнесу як природне прагнення досягти цього.

В цілому можна констатувати, що необхідність впровадження системи стратегічного планування не викликає сумнівів. Результати одного з щорічних міжнародних опитувань вищих керівників, проведених компанією Bain & Company, показали, що 81% респондентів вважають стратегічне планування головним інструментом топ-менеджменту, який повинен не тільки збільшити продуктивність у довгостроковій перспективі, а також зміцнити внутрішню структуру організації. У нашій країні сформувався певний фон розвитку стратегічного планування, який включає необхідність реагувати на зміни навколишнього середовища, зростання конкуренції та інтернаціоналізацію бізнесу, іншими словами, для підприємств склалася ситуація, що на ринку виживають «лише найсильніші». Тут стратегічне планування допомагає економічним суб'єктам стати тими «найсильнішими».

Список використаних джерел:

1. Менеджмент: навч. посібник / Н.В. Дикань, І.І. Борисенко. – К.: Знання, 2008. – С. 214-218
2. Анри Файоль. Общее и промышленное управление. Перевод на русский язык: Б. В. Бабина-Кореня. – М., 1923. // Электронная публикация: Центр гуманитарных технологий. – С. 24-27
3. Білошапка В.А. Стратегічні фактори організаційного контексту управлінської результативності в ТНК // Ринок цінних паперів України. – 2007. – №3-4. – С. 3–8.
4. Вдосконалення методики оцінювання стратегії розвитку активів підприємства / В. І. Блонська, Р. О. Добуш // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.14. – С. 234-239.
5. Стратегический кадровый менеджмент : учеб. пособие / В. М. Колпаков, Г. А. Дмитренко. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – К.: МАУП, 2005. – С. 711-712
6. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства: Підручник. – Тернопіль: «Економічна думка». – 2006. – С. 112-117.
7. Cooper, AC & Dunkelberg, WC 1986, 'Entrepreneurship and Paths to Business Ownership, Strategic Management Journal, 7 (1), 53-68.
8. Гринько Т.В. Формирование механизма инновационного развития предприятия / Т.В. Гринько // Інвестиції: практика та досвід, 2011. – №7. – Квітень. – С. 18-22.